

SWIATOWID

ILUSTROWANY KURJER TYGODNIOWY

Nr. 45 (66)

Sobota, 7. listopada 1925

Rok II.

POGRZEB NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA

Polska przeżyła niezapomniane chwile. Oto z pobojuwiska pod Lwowem. Zwłoki Nieznanego Żołnierza w triumfalnym pochodzie przehuly do stolicy Państwa, gdzie spoczekł.

Zagraniczni attachés wojskowi przy naszym M. S. W.

Karol Józef Dupont, generał dywizji i szef francuskiej misji wojskowej w Polsce.

Pułkownik Klithiro Shiguthi, attaché japoński.
Ag. fot. „Światowida”.

Pułkownik Johann Leppik, attaché estoński.
Ag. fot. „Światowida”.

Pułkownik Nicolaescu, attaché rumuński.
Ag. fot. „Światowida”.

Pułkownik Mac Cuny, attaché Stanów Zjednoczonych.
Fotografia z własnoręcznym podpisem i dedykacją „Światowidowi”.
Ag. fot. „Światowida”.

Podpułkownik C. Ernst, attaché wojskowy fiński.
Fot. St. Brzozowski.

Pułkownik Ivaldi, attaché włoski.
Ag. fot. „Światowida”.

Minister Spraw Wojskowych, gen. dyw. Władysław Sikorski.
Ag. fot. „Światowida”.

Podpułkownik Emil Clayton, attaché wielko-brytyjski.

Ramsay Macdonald w podróży.

Były angielski prezydent ministrów i przywódca parlamentarnej Partii Pracy, Ramsay Macdonald, odbywa obecnie podróż po Europie kontynentalnej, odbywając narady z politykami. Zdjęcie nasze przedstawia go (X) po przybyciu z Pragi do Berlina.

Fot. R. Sennecke, Berlin.

Dzwon ze zdobytych dział.

W Rovereto, w Trydencie, należącym dawniej do Austrii, a w traktacie wersalskim przyłączonym do Włoch, odbyło się, w obecności króla włoskiego, poświęcenie artystycznie wykonanego dzwonu, ułanego ze spisu zdobytych na Austriaków dział, który codziennie na wieczorny Anioł Pański ma dzwonić, ku pamięci poległych w wojnie światowej.

Zdobycie chorągwi Abd-el-Krima.

Zwycięskim wojskom hiszpańskim udało się osiągnąć sukces, nietylko istotnie ważny, ile bardzo efektowny. Oto zdobywszy twierdzę Aidir, dostały one w swoje ręce również sztandar Abd-el-Krima, przywódcy powstańców. Nasze zdjęcie przedstawia Hiszpanów, rozradowanych tą zdobyczą.

Fot. R. Sennecke, Berlin.

Walka z komunistami w Anglii.

Ulice Londynu są obecnie bardzo często miejscem burzliwych konfliktów pomiędzy policją rządową a komunistami, których rząd angielski w ostatnich czasach coraz energiczniej zwalcza. Zdjęcie nasze przedstawia scenę na ulicy Bow-street, gdzie policja zabrała komunistom demonstracyjnie po całym mieście obnoszony czerwony sztandar.

Keystone View.

Konflikt grecko-bułgarski.

W konflikcie grecko-bułgarskim, który przez jakiś czas miał bardzo ostry charakter, na pierwszy plan wysunęła się postać właściwego obecnego rządy Grecji, generała Pangalosa. Zdjęcie nasze przedstawia go (X) w chwili, gdy podczas przeglądu wojsk przyjmuje raport od oficera.

Keystone View.

General Plastiras, jeden z głównych twórców upadku monarchii w Grecji i przeobrażenia się jej w republikę, był naczelnym komendantem armii greckiej, został na rozkaz generała Pangalosa, po pełnej przygodzie ucieczki, aresztowany.

Press Photo News-Service, Berlin.

Polski ślub w Westminsterze.

W katedrze Westminsterskiej w Londynie odbył się ślub p. B. Biegi, sekr. polskiego poselstwa przy królu angielskim z p. Kathleen, córką pp. Seely, należących do najwytworniejszego towarzystwa stolicy.

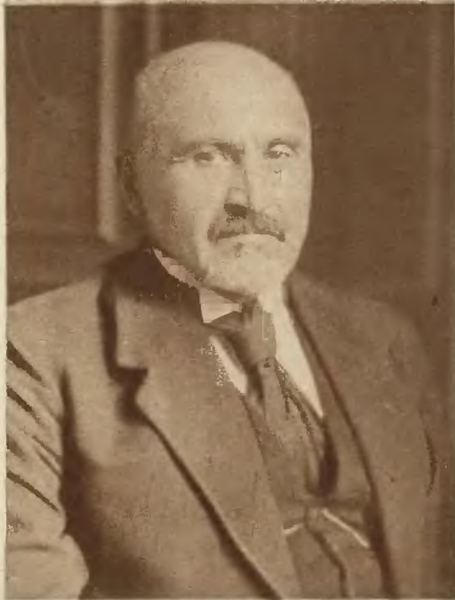

Z portretów bieżącej chwili.

Na miejsce zmarłego posła Hulaka wszedł do Sejmu, jako nowy poseł z okręgu Lwów - Rawa-Ruska, poseł Stefan Puka (stronnictwo P. S. L. Piast).

Ag. fot. „Światowida”.

Pan Erazm Jasiński mianowany został w tych dniach zastępcą dyrektora departamentu prezydjalnego ministerstwa skarbu.

Ag. fot. „Światowida”.

W związku ze sprawą wypuszczenia komunisty Leszczyńskiego z gmachu sądownego, podał się do dymisji prokurator Sądu Okręgowego, pan Rudnicki.

Ag. fot. „Światowida”.

Pan Jan Szwemin, nowo mianowany kurator okręgu szkolnego pomorskiego z siedzibą w Toruniu, objął w tych dniach urządowanie.

Ag. fot. „Światowida”.

Sanatorium nauczycieli szkół powszechnych.

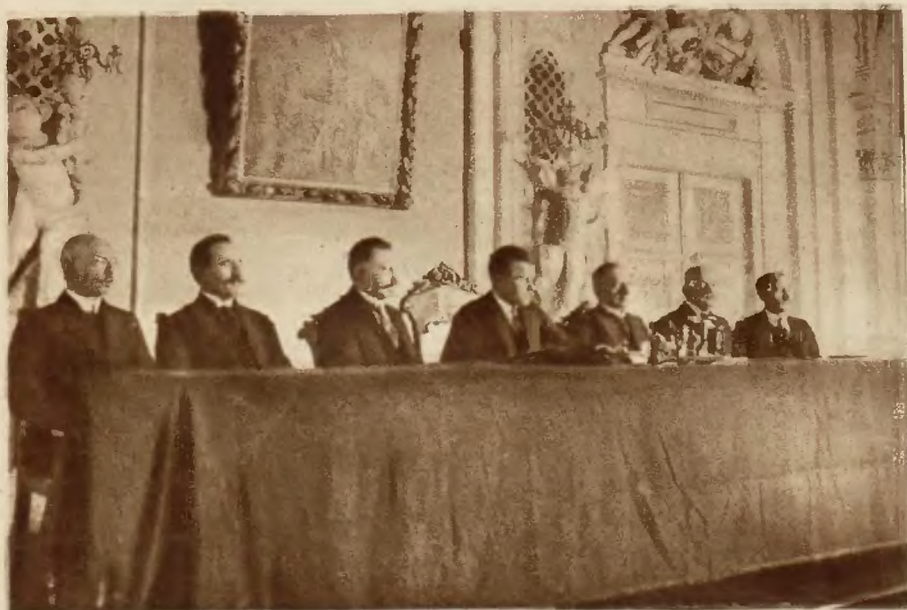
W obecności p. Prezydenta Rzpltej, ministra W. R. i O. P. dr. Stan. Grabskiego i innych przedstawicieli władz odbyło

się uroczyste poświęcenie i otwarcie Sanatorium Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, ufundowanego w Zakopanem

dobrowolnymi ofiarami członków Związku.

Ag. fot. „Światowida”.

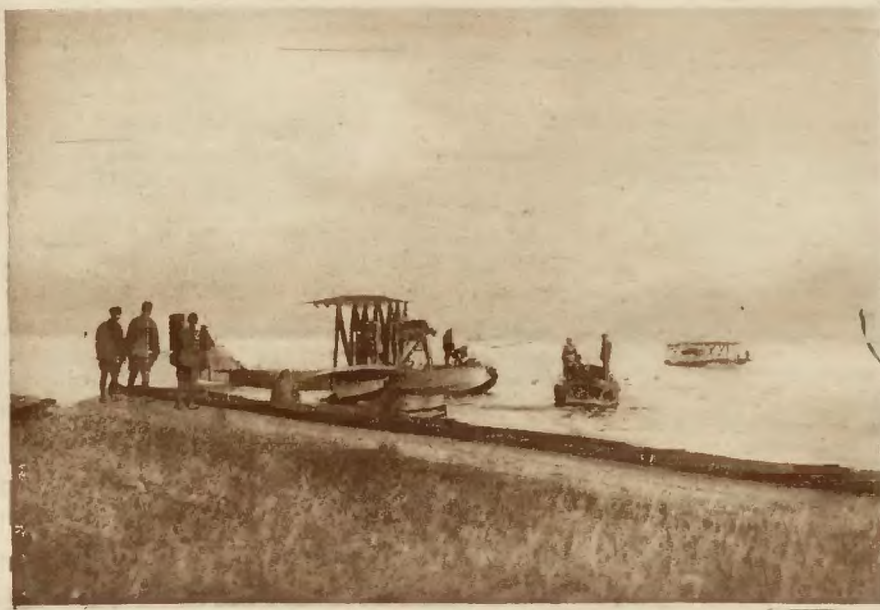
Zjazd inspektorów szkolnych.

Z końcem października obradował w Warszawie wszechpolski Zjazd Inspektorów Szkolnych. Na zdjęciu naszym siedzą od lewej ku prawej członkowie zarządu głównego: pp. Zajączkowski, Wańczura, Radwański, Kornecki, Poprzewski, Liszewski i Szerba.

Ag. fot. „Światowida”.

Włoscy lotnicy w Pucku.

Morska eskadra włoska, składająca obecnie wizytę wszystkim państwom bałtyckim, bawiła w Pucku. Zdjęcie nasze przedstawia obydwie aparaty włoskie typu Macchi M. 24.

Fot. Por. Czechowski.

Walki przy wyborze rektora.

Podczas tegorocznych wyborów rektora sławnego uniwersytetu angielskiego w Glasgowie studenci i studentki przeprowadzili pomiędzy sobą gwałtowną batalię, w której amunicję stanowiły jaja i zgniłe owoce. Znaczna liczba „ofiar” musiała poddać się pielęgnacji w szpitalu. Rektorem został ostatecznie wybrany znany polityk p. Austen Chamberlain.
Central News, London.

W walce studenckiej podczas wyboru rektora uniwersytetu w Glasgowie wzięły udział także i akademicki. Jak bardzo dzisiejszy typ studentki, nawet w Anglii, odbiega od owej „słodkiej” dziewczyny, którą opiewała niegdyś poezja romantyczna!
Central News, London.

Włoski pomnik w Spielbergu.

W Spielbergu pod Bernem morawskim, gdzie za czasów austriackich znajdowało się niegdyś najsrodsze więzienie, w którego kazamatkach męczyli się więźniowie polityczni (między nimi także i Polacy przed erą konstytu-

cyjną) wzniesiono obecnie pomnik ku czei Włochów, żołnierzy w wojnie światowej, którzy tutaj, jako jeńcy wojenni umarli. Z naszych dwóch zdjęć pierwsze na lewo przedstawia widok twierdzy Spielbergu; zdjęcie na

prawo odtwarza sam pomnik, ozdobiony u szczytu lwicą rzymską, karmiącą legendarnych założycieli Rzymu, Remusa i Romulusa.
Central European Press.

Przesilenie gabinetowe we Francji.

Gabinet p. Painlevé podał się do dymisji z powodu nieudania się planów finansowych p. Caillaux. Zdjęcie nasze przedstawia p. Caillaux, wychodzącego z rady gabinetowej.

Z terenu „wojny” grecko-bułgarskiej.

Zdjęcie nasze przedstawia oddział piechoty greckiej, wkraczający na terytorium bułgarskie, skąd jednak wkrótce dzięki interwencji Ligi Narodów musiał się wycofać.
Fot. Meurisse, Paris.

Nowości bieżącego sezonu.

Oryginalny płaszcz z wytłaczanego w fantazyjne desenie aksamitu.

kowych i metalowych. Frendzle znajdują zastosowanie przy toaletach wieczorowych, wizytowych i balowych, dodając im lekkości i wdzięku, a zgoła już nieodzowne są przy tak modnych ciągle szalach i wielkich chustkach. Co się tyczy nowej linii, o której się w ostatnich czasach tak wiele mówi i pisze, to lekkie poszerzenie sylwetki, niezacierające smukłości, stało się już faktem. Obcisłe woreczki ustępują miejsca fasonom kloszowym, miękko falującym i dającym kobiecie większą swobodę ruchów. Wogóle, obserwując drogi współczesnej mody, dojść musimy do przekonania, że pomimo owych pozornych niedorzeczności, pomimo osławionych wybryków ekscentrycznych, które jednakowoż szybko mijają, moda dąży konsekwentnie do przystosowania się do warunków praktycznego życia. Dlatego spódniczka poszerza się, pozostając krótką, dlatego utrzymują się zgrabne, małe kapelusze, dlatego praktyczne chłopięce

fryzury opierają się zwycięsko wszelkim zakusom na ich istnienie. Walka o byt i selekcja naturalna mają znaczenie także i w dziedzinie mody: tylko te stroje, które przystosowane są do nowoczesnych warunków życiowych, mają widoki trwałego powodzenia.

Jaga.

Trzy bardzo szykowne modele praktycznych sukienek. Pierwsza trykotowa, stosowna w zimie do pracy biurowej, dalej zgrabna sukienka z granatowej gabardiny z białym haftowanym kołnierzykiem i białą kamizelką, oraz trzecia sukienka płaszczowa, obszyta wąskim pasem futerka, z odcinaną szeroką spódniczką.

Miłą, praktyczną a jednocześnie elegancką nowością bieżącego sezonu są tak zwane suknie jumprowe. Jumper, który ostatnio zdegradowany został do roli codziennej bluzy roboczej, przetworzył się w ten sposób, aby odzyskać utracone stanowisko. Zamiast tedy oddzielnej spódniczki z bluzą, mamy całość z dwóch najczęściej materiałów, umożliwiającą wielce pomysłowe kombinacje. Moda noszenia sukien jumprowych ułatwia użytkowanie rozmaitych kawałków materii, resztek, których przecież w każdym domu znajdzie się dosyć. Umożliwia również zręczne przerabianie podniszczonych już sukien. To też przypuszczać należy, że ta praktyczna moda znajdzie wiele zwolenniczek. Mniej praktyczną modą, ale za to bardzo efektowną, są przybrania z frendzli jedwabnych, paciorki-

Nadzwyczaj efektowna toaleta wieczorowa bez rękawów, cała haftowana paciorkami w kwietne desenie.

Wspaniała biała toaleta wieczorna, cała przybrana frendzlami.

Z ostatnich nowości życia teatralnego.

„Dzień Zaduszny” Heyermansa w krakowskiej „Bagateli”. Zrzeszenie Artystów, grające obecnie w krakowskim teatrze „Bagatela”, wystawiło jako ostatnią premierę „Dzień Zaduszny” sławnego pisarza holenderskiego Heyermansa, twórcy rozgłosnego i u nas dramatu „Nadzieja”. Zdjęcie nasze przedstawia scenę spowiedzi z aktu II. z pp. Werniczówną (Rita) i Balcerzakiem (duchowny). Ag. fot. „Światowida”.

„Judasza z Kariothu” w Katowicach. Teatr Polski w Katowicach wystawił na inaugurację sezonu „Judasza z Kariothu” K. H. Rostworowskiego, z dyr. Karwowskim w roli tytułowej. Zdjęcie nasze podaje efektowną scenę aktu II. z pp. Konarskim (Piotr Apostoł) i Pawłowskim (św. Jan). Ag. fot. „Światowida”.

Rozgłosna polska artystka taneczna. Janka Landowska swoimi produkcjami tańców artystycznych, dzięki wytwornej plastyce, zyskała uznanie nie tylko polskiej, ale i zagranicznej fachowej krytyki i szerszej publiczności. C. Fernstädt, Berlin.

Z warszawskiego teatrzyku „Perskie Oko”. W galerji artystek, cieszących się największym powodzeniem na przedstawieniach rewji „Tylko dla dorosłych”, granej w warszawskim „Perskim Oku”, poczesne miejsce zajmuje p. Jakubińska, której portret w efektownym kostiumie przedstawia zdjęcie nasze. Fot. St. Brzozowski.

Z warszawskiego teatrzyku „Qui pro quo”. Ostatnią nowością tego teatrzyku jest efektowna rewja p. t. „Grunt się nie przejmować”. Jednym z numerów bardzo urozmaiconego programu jest scena baletowa „Morze” z pp. Szymbortówną (1) i Wojnarem (2). Ag. fot. „Światowida”.

Z warszawskiego teatrzyku „Qui pro quo”. W rewji „Grunt się nie przejmować”, granej obecnie w sympatycznym teatrzyku warszawskim „Qui pro quo” publiczność żywo oklaskuje p. Korską (X), w przeglądzie „starej i nowej mody”. Fot. „Reuth”.

Z Życia Stolicy.

Jesień w Warszawie. Aleje Ujazdowskie, to ulubione miejsce spacerów stołecznej ludności bez różnicy wieku, i w pogodne dni jesieni zaludniają się. Ogołocone z liści drzewa wywołują smętne refleksje, ale na szczęście każdy, choćby przelotny promyk słońca rozprasza je. Ag. fot. „Światowida”.

Jesień w Warszawie. Park Łazienkowski dzięki bogatemu drzewostanowi w jesieni ma swój osobliwy urok. Zwłaszcza młodzież obojga płci, mniej wrażliwa na chłód i wilgoć, odbywa tutaj w południowe godziny przechadzki, niepozbawione właściwych temu wiekowi sentymentów. Ag. fot. „Światowida”.

Z teatrów warszawskich. P. Ludwik Lawiński, jeden z filarów artystycznego teatryku „Perskie oko”, jest wzorowym tatusiem i codziennie można go widzieć na ulicach stolicy, prowadzącego na spacer swych dwóch miłych chłopczyków. Ag. fot. „Światowida”.

„Madame Sans Gêne” na scenie Teatru Polskiego w Warszawie. Historia praczki a następnie księżny Gdańskiej — która mistrzowi francuskiego dramatu Wiktorowi Sardou posłużyła za temat do rozgłosnej komedji, ściga obecnie w Warszawie do Teatru Polskiego tłumy publiczności. Zdjęcie nasze przedstawia panią Przybyłko-Potocką w roli tytułowej, w rozmowie z Napoleonem, którego gra p. Stanisławski. Fot. St. Brzozowski.

Z teatrów warszawskich. P. Wł. Grabowski, wybitny artysta Teatrów Miejskich, występujący ostatnio w „Panu Ministrze” Krzywoszewskiego, swą grą, pełną inteligencji — zyskuje powszechne uznanie. Ag. fot. „Światowida”.

Otwarcie kursów dla wychowawców. Staraniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej otwarte zostały kursa dla wychowawców. Na naszym zdjęciu są kierownicy ich z pp. Br. Krakowskim (X), naczelnikiem wydziału opieki nad młodzieżą i dziećmi, oraz prez. Kaz. Koralewskim (XX), który wygłosił wykład inauguracyjny.

Zjazd właścicieli nieruchomości. W Warszawie obradował zjazd delegatów stowarzyszeń właścicieli nieruchomości w miastach Rzeczypospolitej. Prezesem wybrano mecenasa dr. Gertlera z Krakowa.

Ag. fot. „Światowida”.

Z ginącej już Japonji.

Stary, kilka setek lat liczący kamienny tygrys z japońskiej wsi, z którego nasz korespondent musiał odrapać mech, by móc go fotografować. Fot. Br. Jacob.

Ogromnie charakterystyczne rzeźby w drzewie na zewnętrznych ścianach jednej ze świątyń w Kioto. Fot. Br. Jacob.

Groteskowo realistyczne figurki dzieciaków, podtrzymujących wazę przy posągu Buddy w okolicy Tokio. Fot. Br. Jacob.

Przed niedawnym czasem depesze rozniosły po świecie całą wiadomość o nowych trzęsieniach ziemi, pożarach i powodziach w Japonji. Zaczęto już nawet pisać, że cały ten kraj skazany jest bezpowrotnie i bez ratunku na zupełną zagładę. Tak źle na szczęście nie jest. Japonja ostała się i w tej katastrofie i zapewne na długie wieki jeszcze pozostanie żywym krajem, a nie jakąś drugą legendarną Atlantydą. Nie mniej jednak

Rzeźbiona w drzewie wywieszka sklepowa handlarza przedmiotów liturgicznych w Kobe, przedstawiająca łódź z groteskowymi pasażerami. Fot. Br. Jacob.

i w Japonji coś ginie, ginie nie od dzisiaj i ginie niepowstrzymanie. To stara sztuka japońska. Cały świat zna i podziwia tę sztukę, ale zazwyczaj myśli tylko o drzeworytach i drobnych dziełach japońskiej sztuki stosowanej. Mniej natomiast jest znana wielka, monumentalna sztuka Japonji, która zachowała się w prastarych świątyniach i pałacach coraz już tam rzadszych. I one bowiem podlegają niszczącej wszystko sile czasu. Te ginące z wolna dokumenty dawnej sztuki japońskiej są tembardziej ciekawe, że odnoszą się one przede wszystkim do budownictwa i do rzeźby. Zwłaszcza ta ostatnia może zwrócić na siebie szczególniejszą uwagę. Naszemu kores-

Subtelnie w drzewie rzezbiona figura wspaniałego pawia z rozpostartym ogonem, jeden z najcenniejszych zabytków sztuki japońskiej w Kioto. Fot. Br. Jacob.

pondentowi fotograficznemu udało się często wśród dużych trudności dokonać kilku zdjęć z tej ginącej

Charakterystyczne postacie kapłanów Buddy, przed pozostałą z wieków średnich świątynią w Tokio. Fot. Br. Jacob.

już Japonji. Podajemy je tutaj dla kontrastu, zamieszczając jedno zdjęcie już nie ze starego, ale z całkiem nowożytnego państwa Mikada: z życia japońskich aktorów filmowych. Choć i ono należy poniekąd do cyklu „z ginącej już Japonji”, bo role kobiece odgrywają tu często w nowożytnym filmie, jak w starym teatrze... ucharakteryzowani na kobiety mężczyźni.

Grupa japońskich aktorów filmowych z artystą w pośrodku, który charakteryzuje się na kobietę. Fot. Br. Jacob.

Rzeźba, przedstawiająca strażników skarbu w Kioto: pierwszy z nich nie słyszy, drugi nie mówi, trzeci nie widzi. Małe arcydzieło realistycznej sztuki japońskiej z dawnych czasów. Fot. Br. Jacob.

Ulubieńcy Filmu.

1. Estella Taylor, premijowana piękność amerykańska i Antonio Moreno, groźny rywal Valentina w filmie „Znak na ramieniu”.

2. Rod la Roque i Adolf Menjou (dwaj pierwsi od lewej) w filmie „Cesarzowa” (Zakazany Raj.)

3. Suzy Vernon i Maria Palma w filmie „Zemsta Faraona Tutankhamena”.

4. Pola Negri i Charles de Roche w filmie „Czarna Lu” (Na paryskim bruku).

5. Rod la Roque, Ricardo Cortez i Vera Reynolds w filmie „Głosy Samobójców” (Dusze w Zaskwiatach).

6. Jedna z końcowych scen „Wampirów Warszawy”, nowego filmu polskiego Towarzystwa Filmowego „Mercurfilm”.

7. Agnes Ayres i Ryszard Dix w filmie „Samochód numer 11”.

8. Norman Kerry i Bébé Daniels w filmie „Nieustraszona młodość”.

9. Gloria Swanson w filmie „Rajski Ptak” (Luisetta, przyjaciółka apaszków).

10. Betty Compson i Thomas Meighar w filmie „Cudotwórca”.

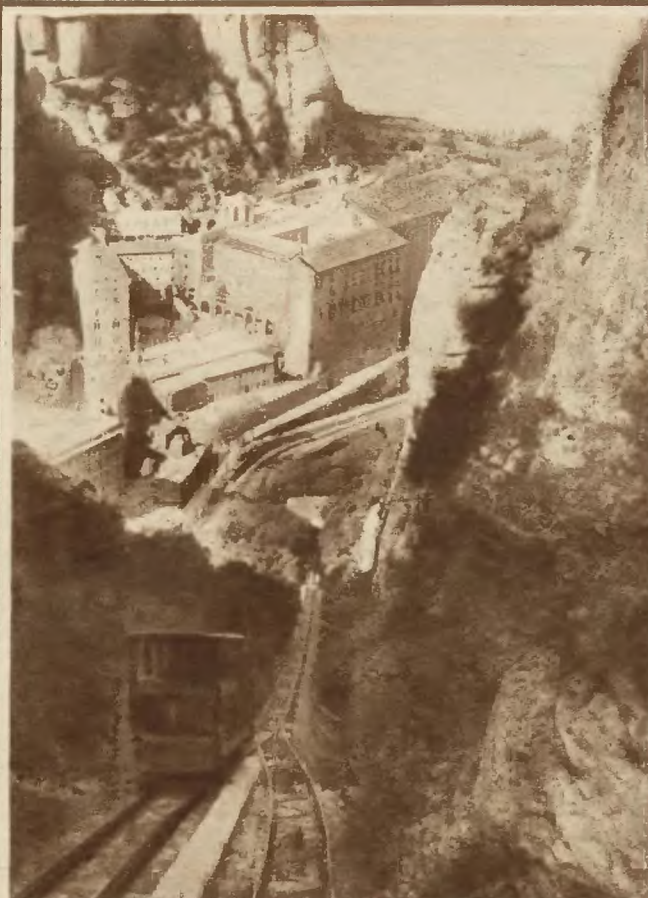

Hiszpańska

Wspaniały dramat muzyczny Ryszarda Wagnera „Parsifal” spopularyzował i rozślał pełną mistycyzmu średniowieczną legendę o świętym Gralu, owej cudownej misie, w którą święty Józef z Arymatei zebrał krew, płynącą z ran Ukrzyżowanego. Według tego podania corocznie, w Wielki Piątek, odnawia się cudowna własność tej misy: kto na nią spojrzy, wyleczon jest z wszelkiej choroby. Dla straży tej relikwii powstał w wiekach średnich osobny zakon rycerski Templariuszów, którzy na wysokiej górze wzniesli wspaniałe zamczysko — klasztor, z gotyckimi wieżycami, strzelające pod niebiosy. Góra ta, Góra Zbawienia — po łacinie Mons Salvationis zwana, we wspólnych francuskich i niemieckich legendach średniowiecznych występuje pod zbezkształconym mianem „Monsalvatsch” i stała się odtąd symbolem najwyższego napięcia uczuć mistyczno-religijnych. W tem znaczeniu i znakomity polski krytyk Artur Górski pisał o „Monsalwacie” Adama Mickiewicza, z czasów jego towianizmu. Ale gdzie była ta Góra Zbawienia?

Częstochowa.

Szukano jej i w Alpach i w Apeninach, aż wreszcie badacze doszli do przekonania, że albo jest ona tylko tworem średniowiecznej legendy, tworem wyobraźni tylko, a nie realną górą, albo też znajduje się w Pireneach, po stronie hiszpańskiej i zwie się teraz Montserrat. Na szczycie tej góry jest i dzisiaj klasztor z cudownym obrazem Matki Boskiej. Ze wszystkich miejsc świętych, w które pobożna Hiszpanja tak bardzo obfituje, ten klasztor, do którego najłatwiej dostać się z Barcelony, jest jakby hiszpańską Częstochową. Pielgrzymują do niego tysiące i tysiące pielgrzymów z całej Hiszpanji, nawet z tych sfer, które o tajemniczym świętym Gralu nie wiedzą. O ileż ciekawszy jest dopiero ten klasztor dla tych, którzy znają i genialny twór wielkiego kompozytora i jego źródło z dawnych, minionych czasów. Dla dokładności wspomnieć należy, że legenda o królu Artusie i jego rycerzach posłużyła amerykańskiemu humorystce Markowi Twainowi do napisania groteskowej satyry, iskrzącej się kontrastami między średniowieczem a nowoczesnym amerykańszmem.

1. T. zw. „Czarna Madonna”, cudowny posąg Matki Boskiej w Montserrat, według podania będący dziełem św. Łukasza. — 2. Transport środków żywności do klasztoru, położonego wśród nietyłe wysokich i trudno dostępnych Pireneów. — 3. Widok na zabudowania dzisiejszego klasztoru w Montserrat, do którego

dojeżdża się koleją zębatą. — 4. Tłum pielgrzymów przed głównym wejściem do klasztoru, przepysznego pomnika średniowiecznej romańskiej architektury. — 5. Modlący się na przydrożnych stacjach pielgrzymi, wśród których przeważają kobiety, zarówno z ludu, jak i z arystokracji hiszpańskiej. — 6. Pociąg kolejki

zębatej z pielgrzymami wita zawsze tresowany pies budnika, przybrany w płaszcz i trzymający chorągiew. Tak było przed wiekami, tak jest i teraz. — 7. Do klasztoru pielgrzymują nie tylko pobożni, ale i zajeżdża mnóstwo samochodów, czekających na podwórzu klasztoru.

Fot. Frankl.

POGRZEB NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA.

Z majestatycznego pogrzebu Nieznanego Żołnierza podajemy tutaj, obok ryciny na karcie tytułowej, kilka zdjęć, odtwarzających poszczególne momenty tego wydarzenia, posiadającego doniosłe, symboliczne znaczenie. A mianowicie: 1. Przybycie sztandarów pułkowych O. K. krakowskiego na dworzec główny w Krakowie. — 2. Krzyż na mogile, na cmentarzu pod Lwowem, z której wydobyto Zwołki Nieznanego Żołnierza. — 3. Poczty chorągwi z każdego oddziału wojskowego, które mają złożyć hołd Nieznanemu Żołnierzowi, przybywają na Dworzec Główny w Warszawie. — 4. Pani Jadwiga Zarukiewiczowa, matka jednej z ofiar wojny wybiera przed komisją na cmentarzu Obrońców Lwowa, jedną z trumien, w której spoczywa Nieznanym Żołnierzem. — 5. Delegacje ze sztandarami pułkowymi O. K. lwowskiego przybywają do Lwowa. — 6. Medal, wybitny przez Mennicę Państwową ku czci Nieznanego Żołnierza, pomysłu M. Lubelskiego. — 7. Dowódca O. K. VI. gen. Małczewski (X) przemawia podczas zatrzymania się konduktu pogrzebowego z trumną Nieznanego Żołnierza przed kolumną Mickiewicza we Lwowie. — 8. Z bogato przystrojonej głównej bramy kościoła katedralnego we Lwowie, trumna Nieznanego Żołnierza została przewieziona na dworzec główny we Lwowie. — 9. Wspaniałe „Castrum Doloris” w kościele katedralnym we Lwowie z trumną Nieznanego Żołnierza, spoczywającą wśród sztandarów, herbów Państwa i miasta Lwowa, zbroi i skrzydeł husarskich, szabel i karabinów, wylaniających się z powodzi wieńców i kwiatów.

Ag. fot. „Światowida”.

32.

Ten spontaniczny wybuch skwalifikowała zaraz z niesmakiem, jako tanią i obłudną pozę, niewłaściwą dla kobiety, która straciła człowieka kochanego nad życie.

Naprowadziła sobie do oczu słone i gorzkie łzy, płacząc...

Tymczasem wybrzeża Anglii krwawiły.

Eskadry japońskie i chińskie bombardowały Southampton, Dover i Brighton. Nad Pas de Calais toczył się tytaniczny bój flot powietrznych. Pod Ramsgate obok cyplu Foreland Japończycy zasypali ogniem huraganowym wybrzeże, pogruchotali baterie angielskie i wysadzili na ląd wiele tysięcy żołnierzy. Artyleria angielska nie próżnowała, a piechota trwała uporczywie na stanowiskach, broniąc nie tylko palbą nieustanną, ale bagnietami i zębami wybrzeża. W tych nieopisanych spotkaniach oko w oko, w tych szturmach na zapory kolczaste i miotacze płomieni, w ryku eksplozujących pocisków żłobiących w ziemi olbrzymie wyrwy i leje, w chmurach duszących i trujących gazów wyładowała się cała rozwścieczona nienawiść rasowa białego i żółtego żołnierza.

W przeciągu trzech dni wysadzili Japończycy i Chińczycy na ląd przeszło pół miliona żołnierzy wraz z artylerią, tankami i materiałem wojennym. Pod osłoną tej awangardy przybijały do brzegów wciąż nowe i nowe transportowce, wyładowując swoje groźne brzemie.

Po zdobyciu Southampton szaro umundurowane dywizje zimnych automatycznych Chińczyków ruszyły na obwarowanie Winchesteru, podsuwając się pod te ziejące śmiercią strefy ognia nieustraszoną rozpędem kolumn szturmowych. Po trupach pierwszych szeregów przeszły następne, zalewając angielskie okopy zaciekle mrowiem zwinnych, skośnookich żołnierzy. Haratani kanonadą wielkich haubic, miażdżeni z miotaczami min i płomieni, zasypywani gradem bomb gazowych nie ustępowali ani o pół kroku nie znając słowa: ucieczka.

Przełamali front i po rumowiskach i zgłiszczach obróconego w perzynę Winchesteru szli dalej na Aldershot ku łożysku Tamizy. Jednocześnie od miast Brighton i Dover posuwali się w straszliwej mordędzie uparci, nieubłagani Japończycy, podczas gdy flota ich wpłynęła na Tamizę druzgocząc opór resztek wspaniałej niegdyś wielkobrytańskiej armady. W iście piekielnych starciach i rzeziach dotarli w ten sposób aż do Gravesend, w to samo miejsce, na którym rzucił popłoch na Anglię szalony kapitan Kanazawa. I tu w tej wąskiej szyi wodnej Tamiza spłynęła krew, a mury zadrżały na przedmieściach Londynu i szyby z brzękiem wyleciały z okien.

Pierścień zacieśniał się i Angliacy ginęli.

Właśnie Gladys gasiła lampę, kładąc się do snu obok chorej na migrenę matki, przy której czuwała, gdy huk potworny runął w ulicę i dom cały zadygotał, jak rozkołysany okręt ugodzony bałwanem.

— Boże! Co to? — zaskakała budząc się pani Benham.

Gladys z trudem osznurowała nerwy wysiłkiem woli, aby nie wybuchnąć histerycznym płaczem.

— Mamo, uspokój się. Przecież jest wojna i trzeba to przeżyć. Inni przeżywali o wiele gorsze rzeczy.

Drugi grzmot i przeraźliwy rozdzwon szyb, tłuczonych na werandzie. Potem przeciągły wrzask tłumów, tupot uciekających i ujadanie psów w oddali. Okna zajaśniały łuną...

Bitwa pod Londynem rozpoczęła się. Przez całą noc bomby i pociski wielkich moździerzy padały na oszalałą ze strachu stolicę. Pożary wybuchały jeden po drugim. Automobile trąbiły po ulicach naładowane rezerwami spieszącymi ku fortyfikacjom. Ogromne gmachy rozsypywały się w gruzy, na placach tworzyły się czarne, dymiące leje od wybuchów, a całe kompleksy piętér zlatywały z łoskotem i trzaskiem takim, że — zda się — całe sklepienie niebieskie oberwało się i runęło na ziemię.

Następnego dnia to samo. Ulice puste, jak wymiotł, gwar ucichł, ludzie przywarowali w ciasnych klatkach mieszkań i w piwnicach.

Dymy rozwlekły się nad miastem, nieustanny huk wybijał kulakami szyby tak, że kamienice spoglądały ślepo czarnymi oczodolami opustoszałych framug. Ranni wyli, straż pożarna trąbiła, syreny fabryk gwizdały i na kościołach jęczały dzwony. Cegły, tynk i bloki cementu zawałyły ulice. Ruch kołowy wstrzymano.

— Sądny dzień! Sądny dzień! — powtarzała służba, modląc się bez przerwy, w kuchni pani Benham, zbieletemi ustami.

Trzeciego dnia zrobiło się takie larum, grzmot i piekło, że ludzie osłupieli ze zgrozy. Defonacje bliskie i przewyższające wszystko, co było dotąd, świadczyły o wysadzeniu w powietrze doków, arsenałów i fortów. Przez miasto przewalały się w popłochu, uciekające tabory i piechota.

Nazajutrz rano wkroczyli do miasta Japończycy.

Lękliwe oczy wyglądały chyłkiem przez okna na ulicę. Drobni, zakurzeni żołnierze maszerowali sprężysto ku City. Popołudniu zalała place artyleria i tabory rozłasowały się na podwórzach rządowych gmachów.

Gdy wieczorem Gladys zamykała na rygle wszystkie drzwi willi ktoś wszedł na werandę i zapukał w szybę.

Był to kapitan Togu Kanazawa.

Rozdział ośmnasty.

Gladys i sprzysiężenie.

Podczas gdy dywizje szturmowe posuwały się dalej na północ, okupując całą wyspę, Japończycy zakwaterowali się w Londynie, jak na własnych śmieciach. Ich żółci bracia z chińsko-japońskiej dzielnicy, żyjący w panicznej twrodze o losy wojny, powitali ich entuzjastycznie. Miasto zapełniło się mnóstwem skośnookich mężczyzn śmiało i wzgardliwie rozbijających się po ulicach. Automobile sztabu gwizdząc wiozły elektrycznym pędem motorów eleganckich, szczupłych oficerów o brzydkich obliczach i oczach, połyskujących dziwnie z pod daszków czapek. Tubylcy z żółtej dzielnicy pojawili się gromadnie w europejskim mieście, a kobiety ich obsiadły wraz z żołnierzami bary i kawiarnie. Patrole konne objeżdżały wciąż stolicę.

Kapitan Kanazawa, jako wyborny znawca miejscowych stosunków, zamianowany został przez sztab armii komendantem miasta. Sprawował ten urząd sprężysto, pilnie przestrzegając ładu i porządku, oraz karząc bezlitośnie wybryki zuchwałego żołnierstwa.

Pierwsze jego spotkanie z Gladys Benham w dniu wkroczenia wojsk japońskich do Londynu, było dlań niepomysłne.

— Czego pan tutaj chce? — zagadnęła go wtedy przez uchylone drzwi burkliwie i ponuro.

— Przyszedłem pokłonić się... — zaczął.

— Postępujesz pan nie jak dżentelmen, ale jak opryszek. Oficer nie powinien nachodzić nocą mieszkania kobiety. Przyjdź pan innym razem.

To mówiąc zatrasnęła mu drzwi przed nosem.

Ale w gruncie rzeczy Kanazawa zadowolony był z postępu kobiety, którą kochał. Podobala mu się w tej pięknej roli strażniczki rodzinnego ogniska przed najeźdźcą. Tak postąpiłaby każda japońska kobieta.

W pierwszej chwili oszołomiony widokiem tej, do której przez tyle dni i nocy tęskniło jego serce, stracił moc panowania nad sobą i omal nie popełnił szaleństwa. Ale gdy biała dziewczyna wyrzuciła go za drzwi, ochłonął.

— Ona mówiła prawdę — pomyślał. — Jakim prawem ja, oficer japoński, wkraczający jako zdobywca i morderca jej braci do jej rodzinnego miasta, napaść ją w prywatnym mieszkaniu? Taki czyn stanowiłoby dyskwalifikuje mnie jako dżentelmena. Przecież ona musi nienawidzieć mnie dziś, kiedy na moich rękach nie przysłała jeszcze krew Anglików. A zresztą ja zabiłem pośrednio jej narzeczonego, o czym ona może nie wie, ale ja wiem doskonale i lotrem byłbym, narzucając jej się po tem wszystkiemu...

Tak myślał we wnętrzu limuzyny i na kwaterze.

Od tej chwili nie pokazał się już we willi państwa Benham.

— Skończone — rzekł twardo, ale przez ściśnięte gardło przeszło mu to słowo z trudem i łkaniem uwięzło w krtani.

Pewnego wieczoru, w dwa tygodnie po zajęciu Londynu przez Japończyków, zjawił się Fergusson.

— Boże, jak ty wyglądasz — zlekła się Gladys.

— Psi, cicho — szepnął kładąc palec na ustach — wiedz, że jestem śledzony. I nie wstydzić się tego, że wyglądam na apasza zaprowadź mnie do twego pokoju. Chcę z tobą pogadać cośkolwiek przy zapuszczonych storach.

— Dobrze — zgodziła się i poszli do buduaru.

Zapadli głęboko i wygodnie we fotele.

— Cóż tedy... — zaczęła.

— Najprzód mam ci do zakomunikowania Gladys wieść przykrą, że Robert zginął istotnie w bitwie pod Cherbourg, a zabił go ten łotr Kanazawa.

— Oh! — wyrwało się z jej ust. — Skąd wiesz o tem?!

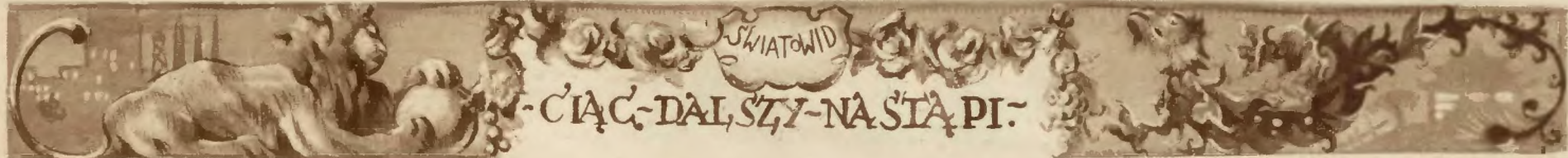
— Opowiadał mi o tem japoński majtek z załogi „Hiroszimy“ dowodzonego w czasie bitwy przez Kanazawę. Pokumalem się z tym drabem i wyciągnęłam zeń to i owo...

— Jaki? Czyżbyś był szpiegiem? — obruszyła się.

— Tak. Jestem szpiegiem naszego sprzysiężenia. Właśnie w jego imieniu przybyłem tutaj i to jest druga rzecz, którą ci chciałem powiedzieć.

— A więc?

— Sprzysiężenie rozgałęzione jest szeroko i ma na celu zorganizowanie rewolucji przeciw tym żółtym psom, które nam ojczyznę rozdzierają na krwawe ochłapy. Czyż możemy spokojnie patrzeć na to? Tutaj w Londynie udają oni baranków, ale zaglądaj no na prowincję, co się tam dzieje. Rozpacz, hańba i obłęd, Gladys! Grabia, niszczy, bezczeszczą kobiety, mężczyzn porywają do robót...!

Rozmaitości.

Stary posąg Buddy. Wyznawcy religii buddaistycznej posługują się obficie sztuką, zwłaszcza rzeźbą. Na zdjęciu naszym podajemy bardzo charakterystyczną głowę Buddy ze starego posągu, odkrytego świeżo w Siamie.

Press Photo News-Service, Berlin.

Nowa „Jaskinia Gry“. Cokolwiek moralisci mówią o kasynach gry hazardowej, są one dla miast, w których się znajdują, bardzo obfitem źródłem dochodów. Nie więc dziwnego, że i wyspa Malta, która dawniej chwałę swą widziała w tem, że była siedzibą zakonu rycerzy maltańskich, dzisiaj zakłada „Jaskinię Gry“. Na zdjęciu naszym podajemy jedną z głównych ulic tego nowego Monte Carlo.

Fot. Atlantic, Berlin.

Jacht indyjskiego Maharadży. Maharadżowie z Indji Wschodnich i wysp archipelagu indyjskiego otaczają się jak wiadomo zbytkiem, imponującym nawet współczesnym miliardierom. Zdjęcie nasze przedstawia wspaniały jacht „Maimunah“, własność jednego z takich krezusów, Maharadży Saravaku.

Fot. Sport & Gen.

Chińska niańka. Niezamożni Chińczycy, nie mogący sobie pozwolić na utrzymywanie nianiek, wynajmują kulisa, który w koszykach na kształt naszych wiader na wodę, nosi ich dzieciaki na spacer.

Press Photo News-Service, Berlin.

Inauguracja kablu włosko-oceanicznego. W miejscowości Anzio odbyło się w bardzo uroczysty sposób otwarcie pierwszej włosko-oceanicznej linii kablowej, w obecności obecnego dyktatora Włoch Mussoliniego (X). Nowy kabel uniezależni Włochy od angielskiej sieci telegraficznej.

Fot. Porry Pastorel, Roma.

Nowy Wielki Mistrz masoński. Łoża francuskiego Wielkiego Wschodu wolnomularskiego wybrała swoim Wielkim Mistrzem R. Pirona. Zdjęcie nasze przedstawia go w uroczystym stroju z emblematami masońskimi.

Z ostatnich wystaw sztuki w Warszawie i Krakowie.

Z cyklu „mare” H. Uziembły. W pałacu Sztuk Pięknych w Krakowie otwarto wystawę prac malarskich wybitnego artysty Henryka Uziembły. Przeważną część tych obrazów to widoki morskie, dowodzące,

że w artyście tym sztuka polska posiada malarza, godnego stanąć obok najwybitniejszych współczesnych marynistów zagranicznych, co jest tem ważniejsze, że w ten sposób tak potrzebna u nas propaganda morza

zyskuje nowy, bardzo skuteczny środek popularyzacji. Z obrazów H. Uziembły podajemy powyżej dwa okazy dwóch odmiennych technik: na lewo obraz olejny, na prawo akwarelę.

Ag. fot. „Światowida”.

Z twórczości Alfonsa Karpińskiego. Krakowski malarz Alfons Karpiński wysunął się na czoło twórców portretów kobiecych. Zdjęcie nasze przedstawia jeden z obrazów, wystawiony w krakowskim Pałacu Sztuk Pięknych.

Z ostatnich obrazów mistrza Kossaka. Wojciech Kossak, dzierżący niezmordowanie prym wśród dzisiejszych malarzy polskich, wystawił w jesiennym Salonie w krakowskim Pałacu Sztuk Pięknych znakomity portret myśliwego, który reproduujemy.

Z ostatnich obrazów Henryka Gottlieba. Z młodszych malarzy dużem uznaniem cieszy się Henryk Gottlieb, znany jako pejzażysta i twórca kompozycji figuralnych. Na Wystawie w krakowskim Pałacu znajduje się kilka cennych prac jego, z których jedną reproduujemy.

Ag. fot. „Światowida”.

Z wystawy prac malarskich Kazimierza Stabrowskiego. W warszawskiej Zachęcie Sztuk Pięknych otwartą została wystawa najnowszych prac malarskich znakomitego

artysty, prof. Kazimierza Stabrowskiego. Dzieła te, przedstawiające przeważnie widoki z Włoch, budzą wśród miłośników sztuki powszechny zachwyt. Reprodukujemy tutaj dwa z nich, a mianowicie na lewo „Wiosna w Villa Borghese” (w Rzymie), na prawo prześliczny widok z Taorminy (Sycylja).

Ag. fot. „Światowida”.

Do naszych Czytelników.

Redakcja „Światowida“ otrzymuje bardzo często listy z wyrażeniem życzeń, zapytań i rozmaitych uwag, dotyczących się treści naszego pisma. Pragnęlibyśmy nieraz odpowiedzieć na te listy i leżałoby to niewątpliwie w obupólnym interesie, niestety jednak nie możemy tego zrobić, bo owe listy — nawet, gdy są podpisane — nie podają dokładnego adresu danej osoby. Zwracamy się więc z uprzejmą prośbą do P. T. Czytelników, by pisząc do nas listy, zechcieli **podawać swój adres**, abyśmy mogli im również listownie odpowiedzieć.

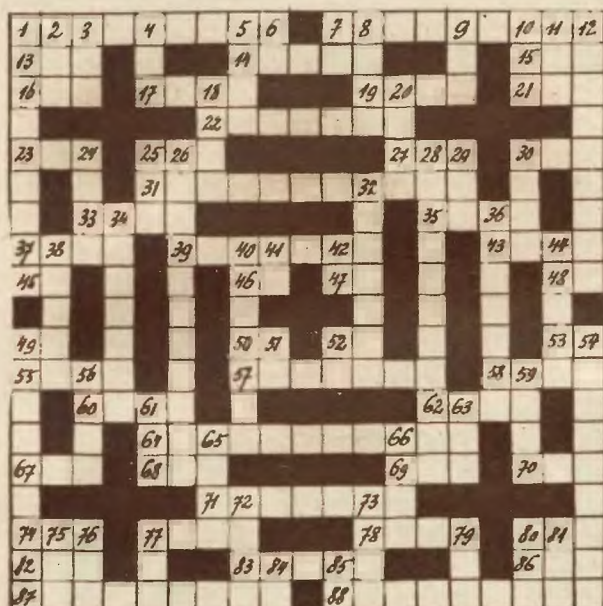
Redakcja „Światowida“.

Sprostowanie.

Na stronie 9 poprzedniego numeru (44) zaszła pomyłka: Nad objaśnieniem, odnoszącym się do trumny Anny Jagiellonki, umieszczono zdjęcie, przedstawiające trumnę Zygmunta III. Wazy.

Zagadka krzyżkowa.

Ul. M. Sławnicki, Sianki.

W każde pole tego kwadratu z wyjątkiem pól czarnych należy wpisać jedną literę tak, aby powstało 88 wyrazów, których znaczenie oraz sposób odczytania niżej podajemy. Koniec każdego wyrazu oznacza albo czarne pole, albo liczba porządkowa słowa idącego w tym samym kierunku.

Za trafne rozwiązanie niniejszej zagadki przernacza redakcja „Światowida“ w drodze losowania.

Wazon na kwiaty

Rozwiązanie zagadki nadsyłać należy do dnia 14 listopada wraz z załączonym kuponem.

Znaczenie wyrazów.

Wyrazy poziome:

1. Kompozytor polski. 7. Taniec.
13. Wyraz receptowy. 14. Stajnia na bydło. 15. Podmuch inaczej. 16. Zadowolony. 17. Paliwo. 19. Zwierzę drapieżne. 21. Koczownicza osada latarska. 22. Godność kapłana. 23. Zwierzę rogatego żyjące w dzikim stanie. 25. Termin sportowy w futbolu. 27. Pierwiastek chem. 30. Spokój inaczej. 31. Muzyk należący do czwórki. 33. Cesarz rzymski. 35. Środek orzeźw. 37. Pierwszy lotnik mityczny. 39. Żona duka. 43. Mały laszek w licz. mn. 45. Wykrzyknik upomnienia. 46. „Od“ po niemiecku. 47. Rzeka na Syberji. 49. Miasto Zastarżyne Chaldei. 49. Wykrzyknik w żydowskim targonie. 50. Rzeka w Infantach. 52. Pierwiastek chemiczny. 53. Miara powierzchni. 55. Jednostka pracy. 57. Wodospad. 58. Kramarski namiot. 60. Ukąś w gwarze. 62. Jelito. 64. Wymęczony utwór literacki. 67. Nerwoból. 68. Bóśtwo greckie wspan. 69. Dopływ Dunaju. 70. Zwierzę racicowa. 71. Owinięcie n. p. zeszytu. 74. Metal rzadki. 77. Szmaty pól porośniętych trawą. 78. Artykuł chemiczny. 80. Rodzaj głosu. 82. Przysłówek. 83. Drzewo. 86. Zaimek. 87. Założyciel republiki chińskiej. 88. Mieszkaniec Paryża

Wyrazy pionowe:

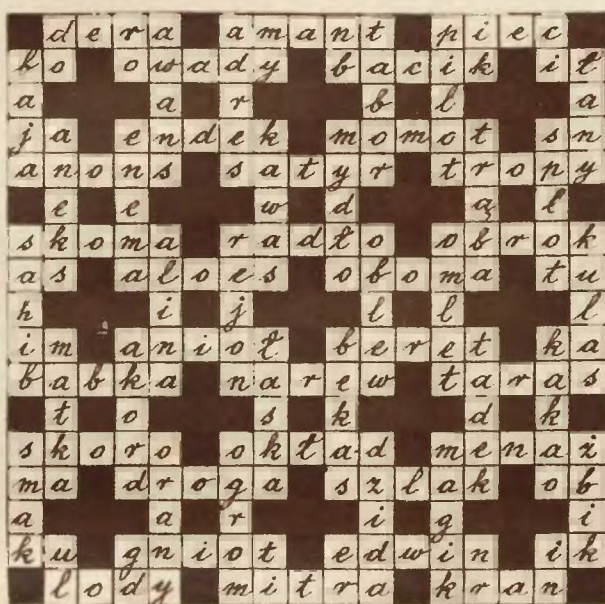
1. Pisarz amerykański (imie i nazwisko). 2. Zaimek. 3. Przyimek. 4. Część nogi. 5. Figura geometryczna w licz. mn. 6. Rzeka na Syberji. 7. Pierwiastek chemiczny. 8. Skorupiaki. 9. Owad. 10. Imię żeńskie zdrobn. 11. Rzeka w Turanie. 12. Przyrząd do ogrzewania. 18. Dokumenty inaczej. 20. Kierunek pochylony. 24. Skaleczenie. 25. Wyniar pola. 26. Ci którzy uprowadzają. 28. Rodzaj pisma. 29. Pozycja w szachach. 30. Widmo inaczej. 32. Imię żeńskie. 34. Znane muzeum w Petersburgu. 36. Samolub. 38. Zwierzę domowe (samiec). 40. Pieszczoch. 41. Pierwiastek chemiczny. 42. Tak po niemiecku. 44. Pastel zowiec. 49. Królowa egipska. 51. Wykrzyknik bólu. 52. Pierwiastek chemiczny. 54. Sławny podróżnik. 56. Przyrząd do wycierania papieru. 59. Imię żeńskie cygańskie wspan. 61. Ptak amerykański. 63. Muzyk polski wspan. 65. Czar. 68. Galop. 72. Patyki inaczej. 73. Następstwo winy. 75. Imię żeńskie zdrobniałe w 5 przyp. 76. Rzeka w Niemczech. 77. Wydzielina oczu podczas płaczu. 79. Przedmiot kuchenny. 80. Kwit inaczej. 81. Przysłówek. 84. „Do“ po niemiecku. 85. Rzeka we Włoszech wspan.

Trafne rozw. zagadki z nr. 42 nadesłali:

St. Drużyński, Warszawa. M. Juleki, Warszawa. H. Stobódzka,

Warszawa. J. Śliński, Brwinów. J. Opara, Bliżyn. J. Dębczyński, Warszawa. J. Nowicki, Bliżyn. J. Tomaszewski, Rogóżno. St. Mirowski, Kraków. M. Rękawiczowa, Pułtusk. E. Świderski, Ruda Pabjanicka. St. Grabowski, Tad. Krauss, Poznań. O. Węglińska, Polana. S. Bezdonówna, Toruń. F. Kurek, Częstochowa. M. Sochaczewski, Warszawa. Z. Widuchowska, Kalowice. Ks. J. Tomaszczyk, Rdutów. M. Wojciechowska, Warszawa. W. Gorczyńska, Warszawa. Rosselówna, Łódź. Zofia Romaszkan, Wadowice. Chor. Bekielewski, Suwałki. Z. Orwał, Poznań. T. Borowiecki, Siedlce. K. Moszkowski, Warszawa. D. i W. Kowalczevskie, Wadowice. T. Świecicki, Warszawa. „Zmarznieli“, J. Wilczek, Krzyżoforce. K. Pionnaa, K. Goderski, Warszawa. T. Czeppé, Wadowice. J. Fontanówna, Poznań. Z. Biesiadecki, Poznań. Z. Jastrzębski, Zgierz. E. Halski, Katowice. M. Cink, Warszawa. J. Landau, Warszawa. H. Mokrzycka, Drohobycz. R. Pyzański, Słomim. E. Morawski, Warszawa. H. Klimek, Warszawa. K. Lendowa, Kielce. A. Formolowicz, Lublin. A. Szydłowska, Kielce. Byłowski, Kielce. T. Lopacińska, Skarbmierz. Z. Lipińska, Bielsko. J. Legierski, Katowice. K. Kisiński, Poznań. K. Zacharski, Lwów. J. Mroziński, Ostrów. W. Bonner, Lwów. Z. Majewski, Warszawa. „Peel“ Rembertów. A. Sobolewski, Warszawa.

Rozwiązanie zagadki z nr. 42.

KUPON do losowania nagrody za rozwiązanie zagadek w nr. 45 z dn. 7. listopada 1925 r.

Z dziedziny kosmetyki.

Wszyscy wiedzą, jak szpecą nawet najładniejsze usteczka czerniałe, żółte zęby. Aby usunąć tę niemiłą wadę, dość myć zęby szczoteczką, obficie umoczoną w proszku *Albol*, który ma własności nie tylko dezynfekować i oczyszczać zęby, ale je wybiela, tak, że nawet żółte i czerniałe zęby, po kilku użyciach, nabierają śnieżnej białości. Przy stałym użyciu proszku *Albol* nawet palenie papierosów zębom nie szkodzi i zachowują one swoją nieskazitelną białosć stale. Bardzo dobrze jest przy proszku *Albol* używać jednocześnie elixiru *Anidol*, który doskonale dezynfekuje całą jamę ustną.

Albol i *Anidol* nabywać można we wszystkich drogerjach i perfumerjach.

M-me Ercedès.

CASCARINE LEPRINCE
LECZY PRZYCZYNY I SKUTKI
ZATWARDZENIA

Sprzedaw w aptekach i składach aptecznych.

GRAND HOTEL MONTE CARLO

Zapewnia podróżującym taki komfort, jaki dać mogą tylko pierwszorzędne hotele. Posiada nowoczesnie urządzone łazienki kaflowe, przepiękne, ustronne miejsca wypoczynkowe, miłe, stonowane ogrody kwiatowe i park, zaciszne gabinety do gry, symfoniczną orkiestrę, wspaniałą piwnicę, zdrową kuchnię i obsługę bez zarzutu. Wszystko to stawia go w rzędzie najwytworniejszych hoteli świata.

AEG

WARSZAWA, KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 16/18, TEL. 6160.

Niniejszem podajemy do wiadomości Szanownej Publiczności, że do sprzedaży naszych powszechnie znanych piw pierwszorzędnej jakości, a mianowicie: „TYSKO PILZNEŃSKIEGO”, „EXPORTOWEGO” oraz „PORTERU” urządziliśmy w Warszawie SKŁAD, który prowadzimy pod firmą

Browar Książęcy Tychy,
GÓRNY ŚLĄSK.
Reprezentacja:
GÓRNY ŚLĄSK
Założony w roku 1629. WARSZAWA, OGRODOWA 62.
Telefon 141-93.

Prosimy bardzo o łaskawe zaszczycenie nas zleceniami.

Z poważaniem

BROWAR KSIĄŻĘCY TYCHY, GÓRNY ŚLĄSK.

CZEKOLADKI
CZEKOLADA
CUKIERKI
JAN FRUZINSKI
WIERZBOWA 8
KRAK PRZEDM 5
MARSZAŁKOWSKA
75 i 133

Na pogrzebie.

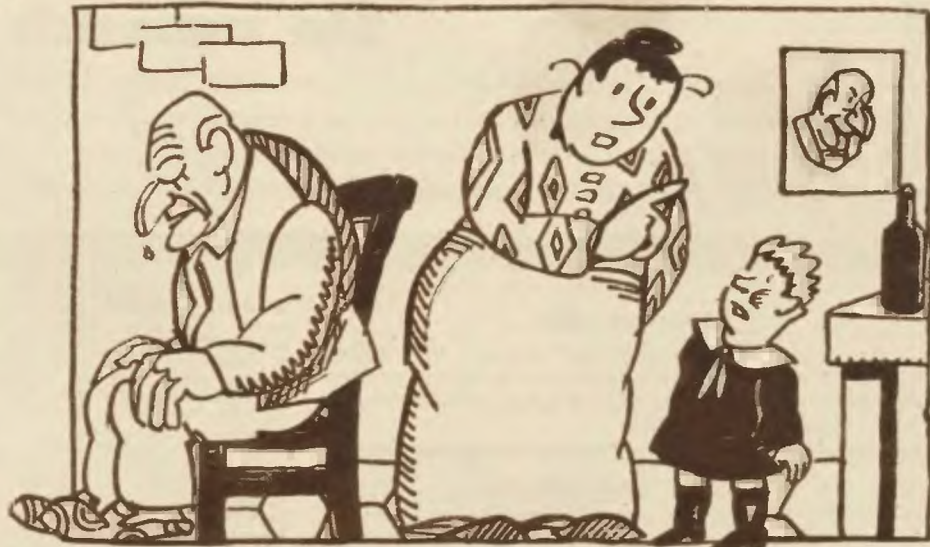
Humor.

Przewidujący synek.

— Patrz, jego lekarz idzie za trumną!
— Hm! Sumienny z niego fachowiec, dostawia swoją robotę.

Zagalopował się...

— Tadzio! Wiesz przecie, że niewolno hałasować jak ojciec śpi...
— Aha! a jak hałasuję, gdy ojciec nie śpi, to dostaję w skórę!...

Dobry żart.

Czuły małżonek.

— Proszę zauważyć, panie i panowie, że znajdujemy się tutaj na krańcach granicznych Francji. Po tamtej stronie granicy echo powtarza już moje słowa po hiszpańsku!

Grymaśny gość.

— Cóż to za kurczę: skóra i kości!
— A pan dobrodziejby sobie życzył, żeby jeszcze pierze było?

— Rybacy wyłowili z Wisły zwłoki trzydziestoletniej kobiety...
— A gdyby to ja była tą topielicą, cożbyś też powiedział?
— Hm... powiedziałbym, że cię „Kurier“ o 15 lat odmłodził!...

Wobec niezwykle poczytności „Światowida“ docierają ogłoszenia, zamieszczane w naszym tygodniku do wszystkich zakątków Polski.

Foto-Akty
Oryginalne zdjęcia pięknych francuskich aktów dla miłośników i malarzy w artystycznym wykonaniu wielkość 9 1/2 x 14 cm. Kolekcja A. składa się z 50 szt. (każda inna) 21. 10 Kolekcja B. 100 szt. 21. Wysyła się za pobraniem Przesyłającym zgóry pieniądze przesyłka na nasz koszt
Wyd. „SUCCRETTE“
WARSZAWA, skrzynka 295 pocztowa Nr. 598/S

Abażury i Lampy Elektr.
Wytwórnia Inż. A. Jastrzębskiego
Kraków, Sławkowska 30. Ilustr. katalog za nadesł. 60 gr. 142

BIAŁE ZĘBY!
DENTYSTYCZNE 303
BIAŁE ZŁOTO 22 K. BARONA
ZASTĘPUJE DROGA PLATYNĘ.

Najpierwsze na świecie maszyny do pisania

270
REMINGTON
Biuro „ciche“ „Małe“-podróżne przenośne, trwałe, lekkie, tanie o 42-ch klawiszach.
Tow. Block-Brun, Sp. Akc. Warszawa, Hotel Bristol.

— No, to ci dopiero minę zrobi moja żona, jak wróci!!!

Fortuna kusi.

Zamiast apelów do współczucia szerokich warst społeczństwa wobec ciężkich warunków, w jakich znajduje się obecnie w całej Polsce młodzież akademicka, Re-

dakcja „Światowida“ podaje tutaj sposób, jak każdy z nas może i dopomóc tym młodym obywatelom, i zarazem za tanie pieniądze dostać bardzo wartościowe

rzeczy. Oto w ciągu obecnego Tygodnia Akademika, któremu sam p. Prezydent Rzeczypospolitej użył swego protektoratu, kupujcie losy

II. Wielkiej Ogólno-Krajowej Loterii Akademickiej.

IV TYDZIEŃ AKADEMIIKA

pod protektoratem Prezydenta Państwa — 4—II Listopada.

II WIELKA OGÓLNOKRAJOWA LOTERIA AKADEMICKA

400,000 fantów. Co piąty los wygrywa. Cena losu 50 groszy.

FORTUNA KUSI!

Główne 20 samochodów 200 rowerów 200 koni
wygrane: 40 motocykli 200 aparatów radio 120 krów

Barany, nierogacizna, powozy, umeblowanie, biżuteria, platery, zegary, maszyny do szycia, aparaty fotograficzne, materiały, ubrania, galanteria, artykuły spożywcze i wiele, wiele innych cennych i pożytecznych rzeczy

Fantów z ofiar nie zbierano. Wszystkie zakupiono. Wszystkie cenne i nowe.

Cena losu minimalna, bo tylko 50 groszy, a co za nie można wygrać? Wszystkiego tutaj wam pokazać nie możemy, więc podajemy tylko kilka wygranych: długi

szereg motocykli najlepszej marki, wspaniałego konia wierzchowego z eleganckim siodłem, przepyszny powóz jednokonny. Prócz tych fantów są jeszcze całe setki

innych. Więc chyba nie potrzeba naszych Czytelników zachęcać do zakupywania tych losów.

Redakcja „Światowida“.

Rewolucję

Inżynier — Technik — Mechanik — Przemysłowiec znajdzie interesujące szczegóły w innym ogłoszeniu.

Sztukę rachowania inżynierów posiada bez trudu ten, kto zakupi F. J. Langiera: „Nomogramy mechaniki” — znakomity automat do obliczania maszyn. Obliczają samoczynnie: śruby, nity, liny, rury, osie i wały, koła zębate i pasowe, sprężyny, belki, dźwigary, koła zmianowe tokarek i podzielnice, polemiczne zbiorniki, obwód kół itd. Jak to się robi — uczą przykłady projektowania: z maszyn i turbin parowych, motorów wybuchowych, lokomotyw i innych. Kilka sekund starczy temu, kto ma „Nomogramy”, by podać ilość koni potrzebnych do napędu tokarki, wiertarki, czy innej maszyny — lub znaleźć ilość zębów, średnicę i podział przekładni zębatej. Jest to rekord, który bije, wszelkie suwaki i inne kosztowne maszyny rachunkowe! „Nomogramy” wysyłam po otrzymaniu 7 — zł. czekiem na konto 153.042 w P. K. O. — lub przekazem pod: F. Langier, Lwów, Politechnika 2. (Wytnij!) 311

Eau de Cologne Triple Extrait
Angelus

Najwytworniejszy perfum do teatru,
na koncerty, bale i t.d. w miesiącach zimowych.

302

Pociechę trapiących chorobami nerwów

Jest świeżo wydana książka moja. Omawiam w niej na zasadzie długoletniego doświadczenia przyczyny powstania i leczenia chorób nerwowych. Przesyłam każdemu, każdemu kto zażąda tę książkę zdrowia zupełnie bezpłatnie. Tysiące podziękowań świadczą o niesłychanie dodatnich wynikach zmożonego wysiłku myśli dla dobra cierpiącej ludzkości. Kto do tego grona nerwowo cierpiących należy, kto cierpi na roztrąnienie, zanik pamięci, nerwowy ból głowy, bezsenność, zaburzenia żołądkowe, nadwrażliwość, bóle w kończynach na ogólną lub częściową niemoc fizyczną lub na jakąkolwiek inną z tych boleśnych bez liku, musi zażądać przesłania mojej książki, która mu pociechę nieść. Kto ją uważnie przeczyta, ten odzyska spokój duchowy, przekonawszy się jak bliska ma drogę do zdrowia i radości z życia. Nie czekajcie i napiszcie dziś jeszcze pod adresem

E. Pasternack, Berlin, S. O., Michaelkirchplatz 13
Oddział 716 313

PRZEZNACZENIE!

Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysyłam po otrzymaniu 3 złotych. Osobiście przyjmuje od 12—7. Protokół, odezwę, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy.

297 Psychografolog
SZYLLER-SZKOLNIK
Warszawa, Piękna 25.

Życie

plciowe (160 stron) 1:50 Samogwałt 0:80 Miodowe miesiące 0:80 Zboczenia plciowe 0:80 Etyka stosunków plciowych 0:80 Sekretne sposoby małżeńskie 0:80 Co każda panna wiedzieć powinna. Dlaczego mężczyźni się nie żenią 0:40. Rozwój stosunków plciowych 0:80. Dwie moralności 0:80. Pojedynczo lub wszystko razem za 8:50 franko z dodatkiem „Legenda wojennej” wysyła

Wł. Wilak, księgarnia
Poznań, Podgórna 20/26.

WIEDZA TAJEMNA!

Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz, aby inni ulegali Twojej woli? Chcesz władać wielką tajemniczą siłą? „Hypnotyzm! Sugestia! Telepatja!” „Siła nasza wewnętrzna!” Podręcznik słynnego hypnotyzera Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historia hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzjer. Jakim winno być medium. Magne-tyczny rozwój oczu. Autosugestia. Wpływ hypnotyzera na medium. Uśpienie medium. Sugestia podczas snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nałogów. Do tego cenna premja darmo. Doktor Starke. „Spirytyzm”. Treść: Świat niewidzialny. Duchy. Media. Stoliki wirujące. Materjalizacja. Wszystko razem wysyłam po otrzymaniu 7 złotych, za zaliczeniem 8 złotych. 312

Warszawa, Redakcja „ŚWIT”
(Wiedza Tajemna), Piękna 25.

ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI
ARAGO
SIŁGORSKIEGO
ODCISKI
Zaopatrzony
WYŁĘDZ

293
Dla miłośników piękna album paryskie po 80 foto-aktów „Piękność ciała kobiecego”. cena złotych 5:60 z przesyłką za pobraniem pocztowym, albumy piękności kaba-retów paryskich, wydawnictwa kart pocztowych i t. p. poleca

„Sztuka Paryska”
Zakopane, ul. Krupówki.

„OLLA”
najlepsza hygieniczna
GUMA
pełna gwarancja
Wszędzie do nabycia.

Czytelników „Światowida” upraszamy o powoływanie się przy zakupach na ogłoszenia „Światowida”

Oszczędność to droga do bogactwa Okazje dla wszystkich!

3 metry wykwintnego materiału na męskie ubranie lub kostjum damski tylko 12zł. 10 gr.

Brak gotówki i zastój ogólny daje nam możliwość nabywania towarów włókienniczych od pierwszorzędnych fabrykantów po niebywale niskich cenach (bezkonkurencyjnych). Wobec czego jesteśmy w stanie wysłać 3 metry czysto wełnianego materiału na eleganckie ubranie męskie lub kostjum damski, w paseczki lub w najmodniejsze krótkie, podwójnej szerokości, we wszystkich kolorach jak to: popielaty, zielony, brązowy, granatowy, melanz i czarny, tylko za 12zł 10 gr. Także materiał w nadzwyczaj wysokim gatunku „Modern” 3 metry na garnitur 24 zł. 30 gr. Na życzenie Klienta dodajemy pełny komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, do rękawów i kieszeni za 6 zł. i wyższego gatunku za 8 złotych. Wysyłamy odwrotnie zamówienia za pobraniem (płaci się przy odbiorze paczki). Za opakowanie i przesyłkę dolicza się 2 zł. 50 gr. Zamówienia prosimy nadsyłać pod: Dział włókienniczy firmy „Ha-Ce-Wu”, Warszawa, Główna 73. Uwaga. Jeżeli towar nie podobałby się przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze, wobec tego nie ma żadnego ryzyka. 310

Powrót z wyprawy ku lodom Północy.

Komandor Donald Macmillan, śmiały podróżnik, wysłany przez rząd Stanów Zjednoczonych do geograficznego zbadania okolic podbiegunowych, wrócił obecnie na statku swoim „Bowdein” do portu w Wiscasset, w Stanie Maine, skąd swego czasu wyprawę swoją rozpoczął. Zdjęcie nasze przedstawia go w stroju podróżniczym, odpowiednim do zwiedzania krainy wiecznych lodów.

Wide World Photo.

„Światowid” wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 10 złotych; zagranicą 12 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadstane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i administracja: Kraków, Basztowa 17, tel. 35-42. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marjan Dąbrowski. — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach — Kraków, Basztowa 17. — Drukiem „Özudag” — Kraków Basztowa 18.